

ПРОБЛЕМИ ПІДПРИЄМНИЦЬКОГО СЕРЕДОВИЩА В УКРАЇНІ

Підприємницьке середовище як сукупність внутрішніх і зовнішніх умов, що впливають на діяльність підприємства, його розвиток, функціонування та взаємодію з іншими суб'єктами ринку в умовах війни постійно трансформується. Війна створює численні перешкоди для розвитку підприємництва змушуючи його адаптуватися до нових реалій. Військові дії мають прямий вплив на функціонування бізнесу, включаючи фізичне знищення інфраструктури, перебої в роботі, ризик для життя працівників та неможливість нормальної діяльності в зонах конфлікту.

Індекс активності бізнесу UBI (Ukrainian Business Index) станом на червень 2023 року становить 35.34 (зі 100 можливих). Він незначно зріс у порівнянні з квітнем 2023 року (34.03), і локальним мінімумом вересня 2022 року (33,9). Індекс активності бізнесу UBI (Ukrainian Business Index) станом на травень 2024 року становить 43,7 (зі 100 можливих). UBI показує активність бізнесу, його спроможність нарощувати товарообіг, створювати робочі місця. Якщо показник нижче 50, це свідчить про негативні очікування бізнесу від подальшого розвитку подій [1],[2].

Розглянемо актуальні проблеми сучасного підприємницького середовища в Україні.

По-перше відзначимо економічну нестабільність. Відбувається зниження економічної активності. Внаслідок війни спостерігається падіння ВВП, зниження купівельної спроможності населення та зростання безробіття.

По-друге спостерігається інфляція та знецінення валюти. Війна призводить до різкого зростання цін на товари та послуги, що значно ускладнює ведення бізнесу і планування фінансових ресурсів. Військові дії викликають проблеми з фінансуванням бізнесу та можуть спричинити відтік іноземних інвестицій та ускладнення доступу до кредитних ресурсів.

В українському бізнесі відбувається розрив ланцюгів постачання.

Перебої у постачанні завдяки блокуванню транспортних шляхів, зруйновану інфраструктура та логістичні проблеми призводять до дефіциту сировини та товарів, що ускладнює виробництво та реалізацію продукції.

Збільшення витрат на логістику пов'язане з необхідністю використання альтернативних маршрутів та засобів доставки підвищує витрати на транспортування. На проблему затримки на кордоні в березні 2024 року вказували 33,7% компаній.

Війна призводить до негативних соціально-демографічних змін. Відбувається значна міграція населення. Небезпека змушує людей залишати свої домівки, що призводить до втрати кваліфікованої робочої сили та зниження попиту на місцевому рівні. Зростання соціальної напруженості та нерівності

може призводити до складнощів у роботі підприємств, підвищення рівня злочинності.

Звичайно війна призводить до зміни у правовому полі. Запроваджуються нові регуляції, спрямовані на підтримку економіки під час війни, проте ці зміни можуть створювати додаткові виклики для бізнесу, які потребують швидкої адаптації.

Найбільш пріоритетним завданням для влади 72% підприємців вважають знищення корупції. 54,4% – необхідність проведення судової реформи. Також значна частка підприємців вказала на необхідність покращення доступу до кредитних ресурсів, здешевлення ресурсів (47,1%) та податкової реформи (32,7%), змін у роботі податкової. В цілому на необхідність змін у податковій системі країни вказали 66,8% респондентів [2].

Базуючись на оцінці трендів розвитку бізнес-середовища України в умовах нестабільності українські науковці пов'язують позитивні очікування щодо відновлення економіки з подальшим прийняттям та виконанням рішень ЄС щодо: використання переваг об'єднання енергосистем континентальної Європи ENTSO-E та України; звільнення українських бізнес-продуктів від тарифів і квот; лібералізація автомобільних перевезень; інтеграція українських митних органів з європейським [3].

Підсумовуючи вищесказане зробимо висновок, що сучасне підприємницьке середовище в Україні стикається з складними викликами, що вимагають адаптації та інновацій. Незважаючи на труднощі, бізнес демонструє стійкість і здатність до відновлення, що відіграє ключову роль у підтримці економіки.

Список використаних джерел

1. Стан та перспективи МСБ в Україні. Результати дослідження. URL: <https://www.epravda.com.ua/columns/2023/07/3/701842/>
2. URL: <https://business.diia.gov.ua/cases/novini/doslidzenna-stanu-ta-potreb-biznesu-v-umovah-vijni-rezultati-opituvanna-u-kvitni-travni-2024-roku>
3. Оцінка трендів розвитку бізнес-середовища України в умовах нестабільності. <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2023-318-3-5>